

EUROPEAN SPIRIT OF YOUTH ORCHESTRA

Simfonični orkester mladih evropskih glasbenikov ESYO, v katerem igrajo vsako leto na novo izbrani glasbeni talenti iz 24 držav, je bil ustanovljen aprila 1994. Njegov pobudnik in ustanovitelj je tržaški slovenski violinist in dirigent Igor Kuret (Coretti), ki je tudi umetniški vodja orkestra.

UVOD - Zgodovina orkestra

Prvi javni nastop: 19. junija 1994, na Gradu Dobrovo, v sklopu mednarodnega simpozija "Projekt Goriška, ali povezani v glasbi", ki so ga po pokroviteljstvu Ministerstva za kulturo RS, Ljubljanske Univerze, Dežele FJK, Univerze v Vidmu ter občin obeh Goric, Goriška Pokrajina, Kulturni dom Nova Gorica, Kulturno društvo Young European Musicians (YEM) ter glasbene ustanove na goriškem, kot npr. kulturna društva Seghizzi in Lipizer, GŠ Nova Gorica, GŠ Emil Komel in Glasbena Matica. Ta prvi otroški godalni orkester, ki je deloval do leta 1998, so sestavljali učenci glasbeni šol iz Gorice, Nove Gorice, Kopra, Izole, Pirana, Ilirske Bistrice, Postojne, Trsta, Vidma, Padove, Benetk in Reke. Projekt, ki ga je zasnoval Igor Kuret, je istega leta bil tudi nagrajen, saj je bil proglašen, za najboljšega med vsemi, ki so jih organizatorji prejeli iz 16 evropskih držav. Predstavitev Projekta Goriška na Dunaju, je organiziral Mednarodni center z kulturni menedžment iz Salzburga ob zaključku dvotedenskega masterja, katerega se je z ostalimi nagrajenci evropskega natečaja udeležil tudi Igor Kuret. Uspešni koncertni nastopi v Sloveniji, Italiji, Avstriji, na Hrvaškem in na Madžarskem so dirigenta spodbudili, da je leta 1998 ta otroški orkester razvil v simfoničnega.

V novi zasedbi ter z novim imenom Young Musician's International Symphony Orchestra (YMISO) je septembra 1998 orkester prvič zazvenel v Muzeju Revoltella v Trstu, na mednarodnem simpoziju ESTA – European String Teachers Association. Takrat so se slovenskim, italijanskim in hrvaškim mladim glasbenikom pridružili še avstrijski in slovaški sovrstniki. Temu prvemu nastopu so sledili številni drugi in tudi število držav iz katerih so prihajali mladi člani orkestra je iz leto v leto naraščalo.

S častnim pokroviteljstvom Srednje evropske pobude (SEP) pa je orkester YMISO že leta 1999 nastopil tudi na letnem vrhu predsednikov držav članic SEP v Pragi. Sodelovanje s to pomembno meddržavno institucijo se je razvijalo vse do leta 2004, ko so na vrhu predsednikov vlad vseh 18 držav članic SEP v Portorožu, po nastopu, ki ga je orkester izvedel v gledališču Tartini v Piranu ekskluzivno za predsednike vlad SEP, orkester YMISO uradno preimenovali v Central European Initiative Youth Orchestra (CEI-YO).

S tem imenom je orkester, v katerem so igrali mladi izbrani glasbeniki i vseh osemnajstih držav članic SEP, nastopal v najprestižnejših evropskih koncertnih dvorinah, vse do leta 2011 ter bil v tem obdobju deležen tudi finančne podpore evropske agencije EACEA (leta 2005, v sklopu programa EU Culture 2000 ter v obdobju 2008-2010, v sklopu programa EU Culture 2007 – 2013). V obdobju 2012 – 2013, je orkester nastopal z novim imenom **Wonderful Youth Orchetsra** (WYO), ker je bilo delovanje orkesra pod pokroviteljstvom SEP-a enostrasno prekinjeno. Od leta 2014 dalje pa orkester, v katerem danes igrajo mladi glasbeniki iz 24 evropskih držav, nastopa z imenom **European Spirit of Youth Orchestra** (ESYO).

Do prekinitve dejavnosti zaradi pandemije Covid-19, je v orkestru igralo preko dva tisoč mladih glasbenikov. S številnimi nastopi po Evropi si je orkester pridobil lep mednarodni ugled, ki mu še danes omogoča, da svojo dejavnost uspešno nadaljuje s projektom "United Together, for a Europe of good friends".

POSŁANSTVO in DELOVANJE

Dejavnost orkestra ESYO že trideset let zaznamuje tudi markantana mednarodna razsežnost. Z ustvarjanjem pomembne mreže partnerstev in evropskega sodelovanja spodbuja Projekt ESYO pomembno transnacionalno mobilnost študentov in strokovnjakov v sektorju, vključno s profesorji in učitelji orkestra. Poleg tega, z javnimi koncerti podpira in razširja simfonično kulturno in glasbeno dediščino skupaj z vrednotami integracije in socialne vključenosti med evropskimi državljani, ki živijo v mestnih in obrobni podraželskih območjih.

Mlade, ki vsako leto tvorijo orkester ESYO, lahko smatramo za ambasadorje glasbene odličnosti in evropskih kulturnih vrednot.

Da pa bi še naprej uspešno sledil svojemu poslanstvu, bi moral projekt ESYO biti akreditiran med priznane kulturne organizacije, ki uživajo stalne finančno podporo tako lokalnih, kot tudi državnih in mednarodnih evroskih ustanov.

Zaradi svoje bogate zgodovine, ki se je začela prav v prostoru med obema goricama, zaradi svojega poslanstva ter nenazadnje zaradi starosti članov in prisluženega mednarodnega ugleda, si upamo trditi, da bi si orkester ESYO zaslužil naziv "Ambasadorja" **GO! 2025** v Evropi, organizatorji te pomembne čezmejne evropske pobude pa so očitno drugačnega mnenja.

Letos je orkester ESYO praznoval svoj trideseti rojstni dan, zato je kulturno društvo **Scuola per Giovani Musicisti Europei** (SGME) - v prevodu: »Šola za mlade evropske glasbenike« - iz Trsta ta pomemben dosežek proslavljalo in obeležilo s številnimi glasbenimi pobudami.

Prva med temi se je v tržaškem gledališču Rossetti zaključila 5. januarja, ko je orkester s tržaškim kocertom zaključil novoletno turnejo »United Together, 30th Anniversary Celebration«, ki se je začela s koncertom v Beogradu, kateremu so sledili še koncerti v Novem Sadu in Zagrabu.

S fotografsko razstavo »Symphonia, zvok Evrope« kotografov Luigija Ottanija (Luigi Ottani) in Andreje Semplicija (Andrea Semplici), s predvajanji neobjavljenih dokumentarnih filmov o orkestru, ki so bili posneti med letom 1994 in 2023, ter s solističnimi nastopi bivših članov orkestra, ki so bili organizirani v sklopu razstave, ki je bila na ogled od 12. aprila do 7. julija, se je praznovanje tridesetletnice stopnjevalo do »vrhunca«, ki so ga predstavljali koncertni nastopi godalnega ansambla »ESYO Soloists«, v katerem igrajo le najboljši člani orkestra, in tradicionalna poletna koncertna turneja z intenzivnimi vajami simfoničnega sestava, ki so letos prvič potekale v Ajdovščini.

»Solisti ESYO« so se javnosti prvič predstavili s samostojnim koncertom na trgu Verdi v Trstu (6. julija, na predvečer papeževega obiska). V sklopu ravnokar zaključene jesenske turneje »United Together, od Balkana do Bruslja«, ki je potekala med 28. oktobrom in 9. novembrom, pa še s šestimi koncerti, ki so bili organizirani v Beogradu in v Bruslju. Tam so 6. novembra z glasbenim nastopom zaključili tudi predstavitev 30-letnega delovanja orkestra ESYO v evropskem parlamentu, ki sta jo organizirali italijanski evropski poslanki (Elisabetta Gualmini in Alessandra Moretti), kateri je prisostvoval tudi slovenski poslanec Matjaž Nemec.

Od tistega, prvega nastopa iz leta 1994 na gradu Dobrovo v slovenskih Brdih, so vsi nastopi mladih glasbenikov orkestra ESYO pokazali, da niso le glasbeni užitek, temveč prava »oda radosti«, zdravljica mladih glasbenikov, ki so, kot jih je označil veliki violinist Lord Yehudi Menuhin, *»vezno tkivo naše človečnosti in nosilci sporočila razumevanja, sočutja in ljubezni, ki ustvarjajo vibracije, ki jih ne more zaustaviti nobena ovira, in ki v svojem glasbenem ustvarjanju izražajo veselje, ki se lahko pojavi le z dobro voljo in zaupanjem med ljudmi različnih kultur«*.

Za vse, ki še trdno verjamejo v skupni evropski prostor, so koncerti mladinskega evropskega orkestra ESYO tudi najboljša vzpodbuda, da se tej veri ne odpovejo.

Kulturno društvo »SCUOLA PER GIOVANI MUSICISTI EUROPEI – SGME«

Kulturno in neprofitno društvo »Šola za mlade evropske glasbenike« SGME, ustanovljeno v Trstu leta 1991 po izbruhu vojne v Jugoslaviji, si je za cilj postavilo spodbujanje dialoga med evropskimi narodi različnih kultur. Vse pobude združenja SGME, ki aktivno vključujejo mlade nadarjene glasbenike iz različnih evropskih držav bistveno prispevajo k razvoju sosedске in širitvene politike EU ter spodbujajo evropsko integracijo med mladimi.

Z orkestrskim izobraževalnim projektom ESYO - European Spirit of Youth Orchestra, ki je namenjen, vsako leto na novo izbranim mladim evropskim glasbenikom med 13. in 19. letom, nudi društvo SGME tudi edinstveno umetniško izkušnjo tako profesionalne, kot tudi osebne rasti. Poleg glasbenega usposabljanja v večkulturnem okolju se mlade glasbenike spodbuja k odličnosti in pridobivanju novih veščin, kot je zelo natančno poslušanje »drugega«, ki je bistvenega pomena za odlično igranje v simfoničnem ansamblu, a tudi pri aktivnem sooblikovanju civilne družbe.